

Cnossen Infra

CO₂ voortgangsverslag en energie actieplan

Cnossen Infra

1 januari 2022 t/m 31 december 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Basisgegevens	4
2.1. Beschrijving van de organisatie	4
2.2. Verantwoordelijken	4
2.3. Referentiejaar	4
2.4. Rapportageperiode	4
2.5. Verificatie	4
3. Afbakening	5
3.1. Organisatiegrenzen	5
3.2. Wijziging organisatie	5
3.3. CO2 gunningsprojecten	5
4. Berekeningsmethodiek	6
4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	6
4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek	6
4.3. Uitsluitingen	6
4.4. Opname van CO2	6
4.5. Biomassa	6
4.6. Onzekerheden	6
5. CO2 emissies	7
5.1. CO2 voetafdruk basisjaar	7
5.2. CO2 voetafdruk rapportage periode	7
5.3. Trend over de jaren per categorie	9
6. Doelstellingen	9
6.1. Doelstellingen	9
7. Maatregelen	11
7.1. Voortgang reductiemaatregelen	11
7.1.1. Maatregelen per status	12
7.2. Medewerker bijdrage	14
8. Initiatieven	15
8.1. Inventarisatie sector- en keteninitiatieven	17

1. Inleiding

In 2022 is Cnossen Infra begonnen aan het bijhouden en invoeren van CO₂-uitstoot gegevens via de CO₂-prestatieladder. We zijn ons volop bewust dat het klimaat verandert en dat wij als bedrijf een steentje bij kunnen dragen door CO₂-uitstoot te inventariseren en te reduceren. Een goede tool om dit in concrete eisen weer te geven is de CO₂-prestatieladder. Door het bedrijf jaarlijks te laten toetsen op deze eisen willen we onze CO₂-uitstoot reduceren en daarmee tevens een beweging maken richting onze sector en ketenpartners om ook hen milieubewuster te maken.

De CO₂-prestatieladder kent 4 invalshoeken:

- A. Inzicht (het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint volgens de ISO 14064-1 norm).
- B. CO₂-reductie (de ambitie van het bedrijf om de uitstoot te verminderen).
- C. Transparantie (de wijze waarop een bedrijf intern en extern communiceert over haar CO₂ footprint en reductiedoelstellingen).
- D. Deelname aan initiatieven (in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

In dit rapport wordt de emissie inventaris van Cnossen Infra over 2021 besproken en richt zich op invalshoek A (*inzicht*) van de CO₂-prestatieladder 3.1. De CO₂ voetafdruk geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

De inventarisatie is een verantwoording van onderdeel 3.A.1 uit de prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1; 2019 "quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals". In dit rapport wordt de voetprint gerapporteerd volgens § 9.3.1 van deze norm.

2. Basisgegevens

2.1. Beschrijving van de organisatie

Cnossen Infra bv (CI) is een zelfstandig aannemingsbedrijf in de GWW-sector sinds 1964. De bedrijfsactiviteiten van CI richten zich vooral op het uitvoeren van projecten in de grond-, water- en wegenbouwsector in de regio zuidwest Friesland met als kerngebied de gemeente Súdwest Fryslân. Hierbij moet dan vooral gedacht worden aan het bouw- en woonrijp maken van bouwterreinen, riolering- en bestrating werkzaamheden en andere werkzaamheden in de GWW-sector.

Per 01-01-2022 is het aantal FTE 25

2.2. Verantwoordelijken

Naam	Personen
Cnossen Infra	<i>Eindverantwoordelijke</i> Harm van der Wiel <i>Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM)</i> Carolina Stilma <i>Contactpersoon emissie-inventaris</i> Martin van der Werf

2.3. Referentiejaar

Naam	Standaard referentiejaar
Cnossen Infra	2021

2.4. Rapportageperiode

1 januari 2022 t/m 31 december 2022

2.5. Verificatie

De voetafdruk is niet geverifieerd door een erkende instantie.

3. Afbakening

3.1. Organisatiegrenzen

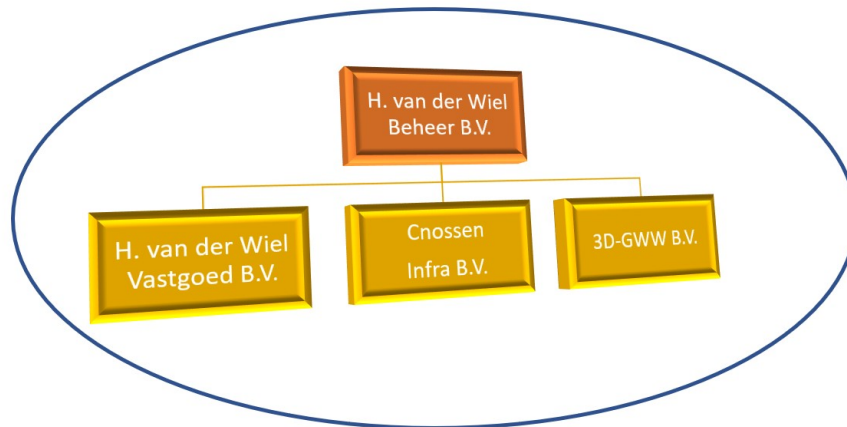
Naam	Beschrijving	Consolidatie percentage
------	--------------	-------------------------

Cnossen Infra

Rechtspersoon

Sector (SBI): 4120

KvK- of projectnummer: 01109355

3.2. Wijziging organisatie

Er zijn momenteel geen organisatorische wijzigingen geweest die invloed hebben op de CO₂-uitstoot

Geen opmerkingen gevonden

3.3. CO₂ gunningsprojecten

Momenteel zijn er geen projecten die aangenomen zijn met gunningsvoordeel. Ook hebben wij momenteel geen aanvragen liggen waarmee dit zou kunnen veranderen

4. Berekeningsmethodiek

4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO₂-prestatieladder conform handboek 3.1.

De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website [CO2emissiefactoren.nl](https://www.co2emissiefactoren.nl), waarbij de wijzigingslijst van SKAO als leidend wordt beschouwd.

4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek

Geen opmerkingen gevonden

4.3. Uitsluitingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG protocol.

We sluiten de 'koudemiddelen' uit, welke in de voertuigen aanwezig zijn. De basis hiervoor is dat we de meting hiervan niet goed kwalitatief en kwantitatief kan worden uitgevoerd en deze een minieme CO₂-uitstoot zal geven in relatie staat tot de algehele CO₂-uitstoot.

4.4. Opname van CO₂

Er vindt geen opname van CO₂ plaats binnen onze organisatie.

4.5. Biomassa

Verbranding van biomassa heeft niet plaats gevonden bij Cnossen Infra in 2021.

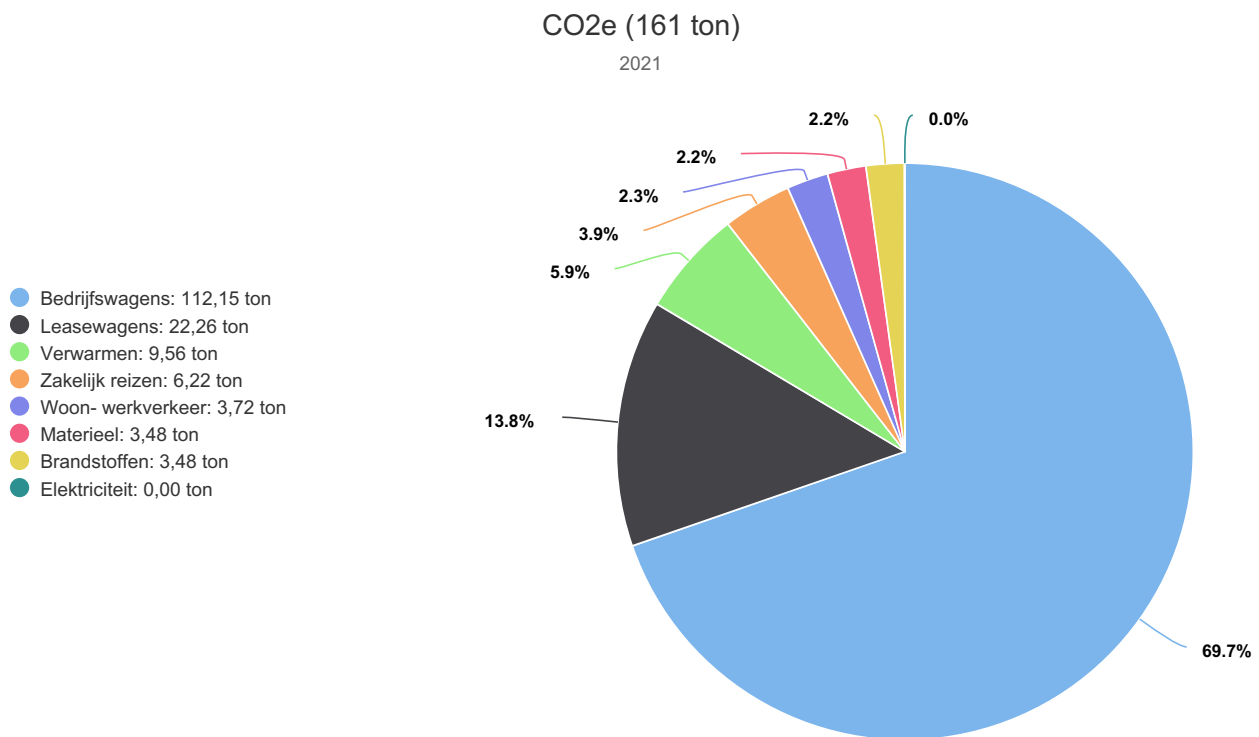
4.6. Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waardes. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂-footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge ons inziens zeer gering.

5. CO₂ emissies

5.1. CO₂ voetafdruk basisjaar

N.B. scope 1 en 2 incl. zakelijk verkeer

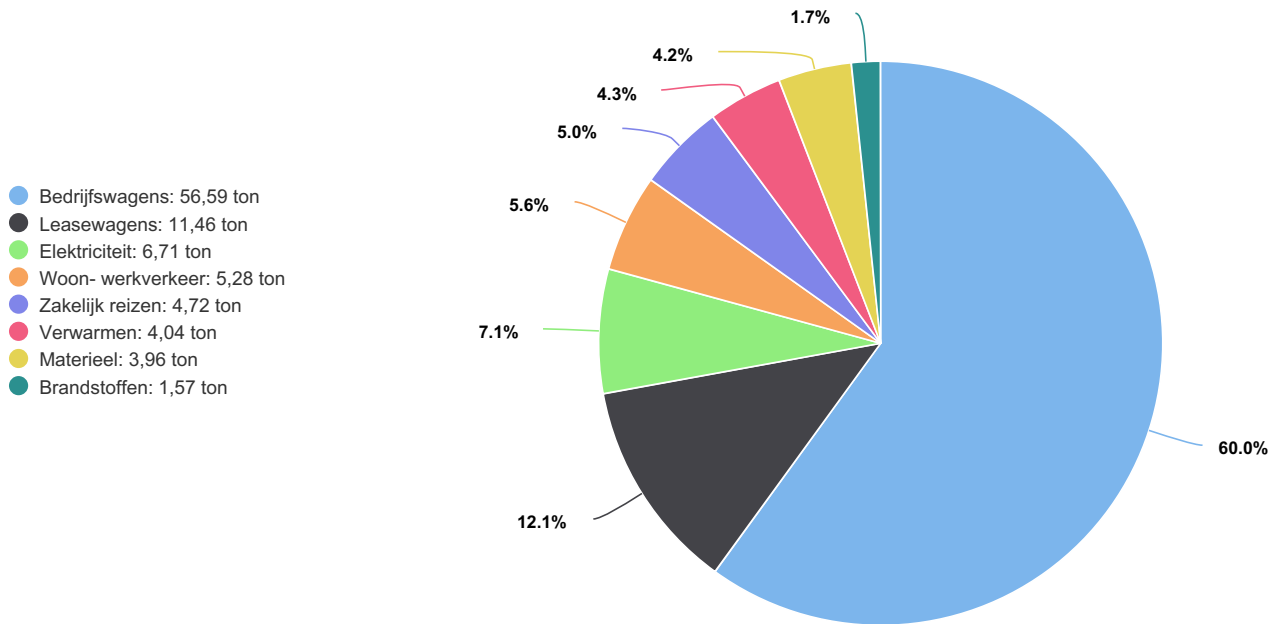
CO ₂ e (ton)	2021
Bedrijfswagens	112,15
Leasewagens	22,26
Verwarmen	9,56
Zakelijk reizen	6,22
Woon- werkverkeer	3,72
Materieel	3,48
Brandstoffen	3,48
Elektriciteit	0,00
Totaal	160,87

5.2. CO₂ voetafdruk rapportage periode

N.B. scope 1 en 2 incl. zakelijk verkeer

CO2e (94 ton)

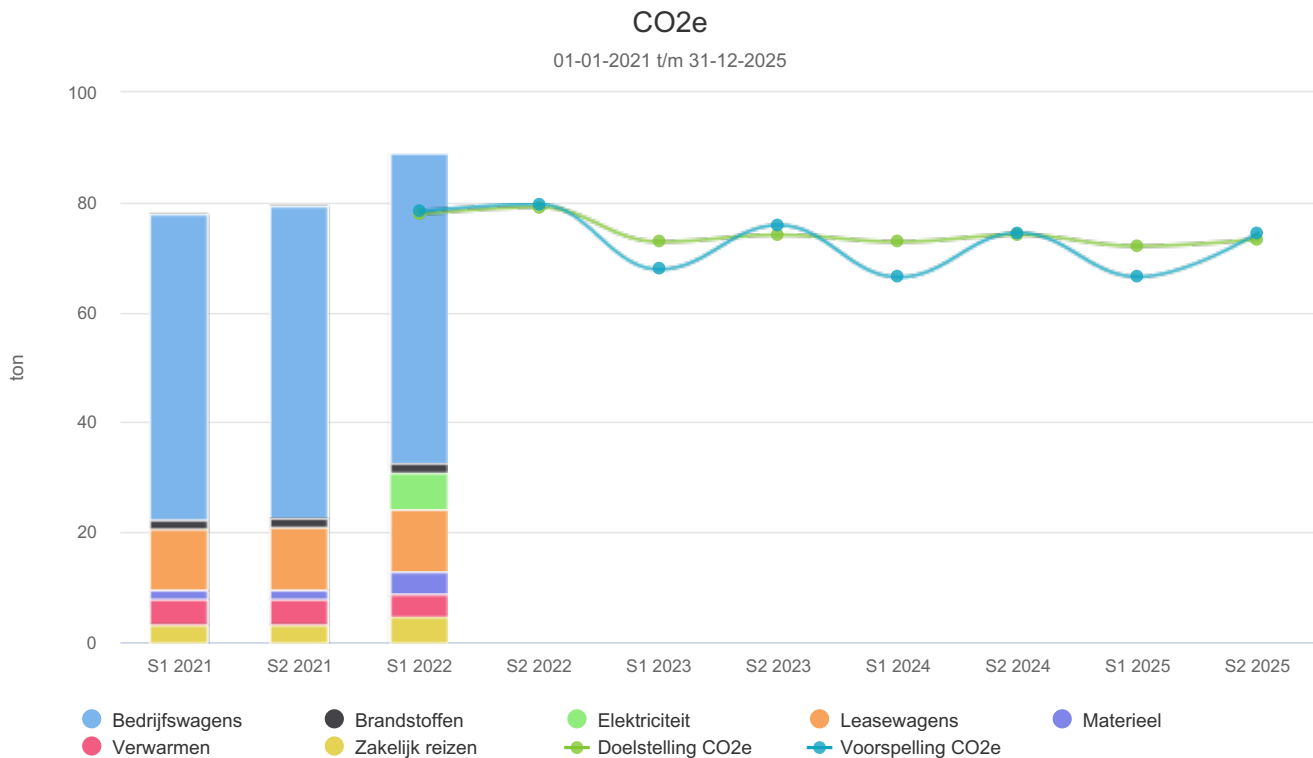
2022

CO2e (ton)	2022
Bedrijfswagens	56,59
Leasewagens	11,46
Elektriciteit	6,71
Woon- werkverkeer	5,28
Zakelijk reizen	4,72
Verwarmen	4,04
Materieel	3,96
Brandstoffen	1,57
Totaal	94,33

5.3. Trend over de jaren per categorie

N.B. scope 1 en 2 incl. zakelijk verkeer

6. Doelstellingen

Twee maal per jaar voert Cnossen Infra B.V. een review uit m.b.t. de CO2-reductiedoelstellingen. Tijdens deze halfjaarlijkse audits, zijn een aantal maatregelen besproken. De SKAO heeft aangegeven dat er een "Maatregellijst" wordt opgesteld. A.d.h.v. deze lijst kunnen maatregelen, reducties en doelstellingen worden ingevoerd en gemonitord. Tijdens het CO2-overleg van 31-10-2022 zijn de doelstellingen geëvalueerd en zijn nieuwe doelstellingen en keteninitiatieven besproken.

6.1. Doelstellingen

Cnossen Infra heeft de volgende reductiedoelstellingen opgesteld. Deze doelstellingen hebben betrekking op scope 1 en scope 2 van de CO2 footprint van Cnossen Infra. De beoogde reductie is berekend t.o.v. de gehele CO2-uitstoot. Daarnaast is de reductie gerelateerd aan de gereden kilometers van de bedrijfsvoertuigen.

Scope 1 & 2 doelstelling Cnossen Infra bv

Scope 1 doelstelling in 2024:

6,45% minder CO2-uitstoot dan in 2021 (gerelateerd aan gereden km)
Concreet betekent dit een reductie van 10.377 kg CO2

Scope 2 doelstelling in 2024:

De stijging van het verbruik van groene stroom ten opzicht van 2021 onder de 15% houden
Concreet betekent dit een reductie van 0 kg CO2

Totale doelstelling in 2024:

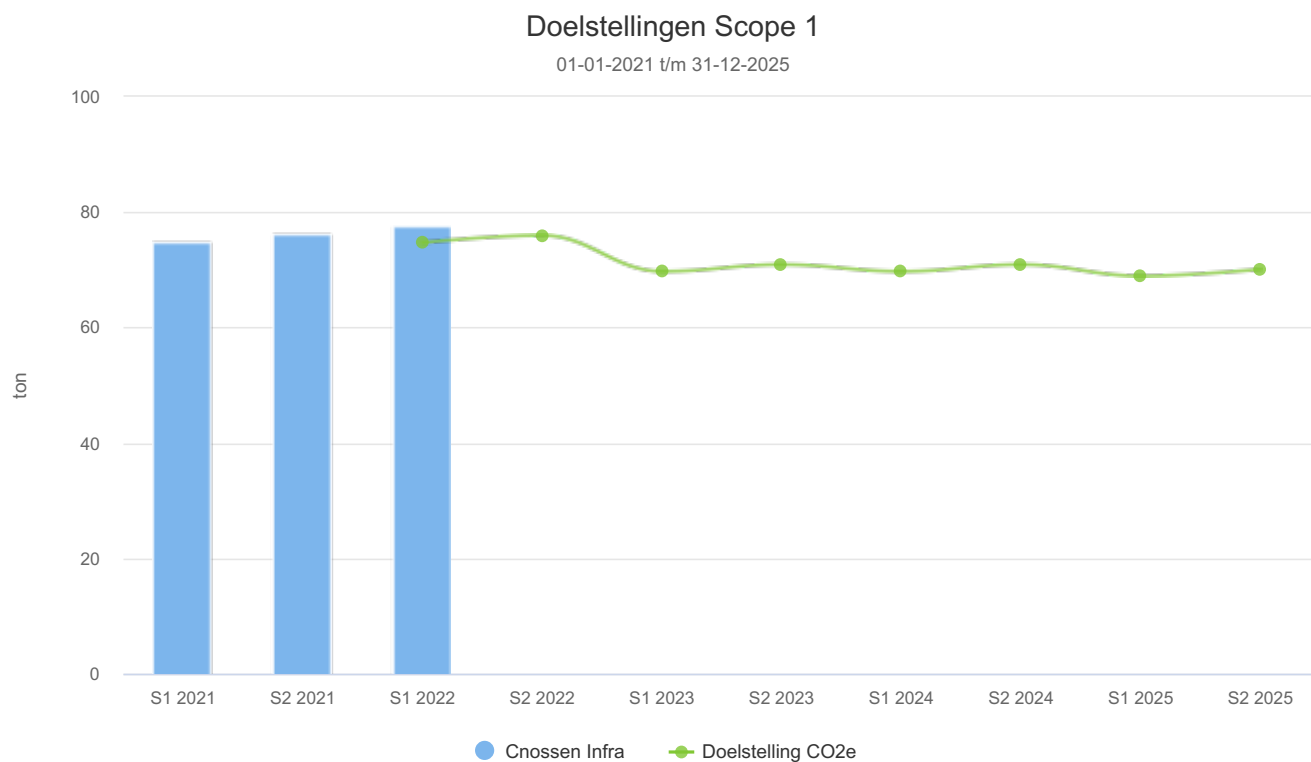
6,45% minder CO2-uitstoot dan in 2021 (gerelateerd aan gereden km)
Concreet betekent dit een reductie van 10.377

Hieronder zijn de doelstelling uitgesplitst per categorie. Doordat dit rapport over het referentiejaar wordt opgemaakt, zal

hier nog geen voortgang worden vermeld. In de komende jaren zullen we de doelstellingen 2 keer per jaar reviewen en voorzien van feedback. Hierbij zal dan per categorie worden bekeken wat de voortgang is en gaan we bepalen of we op de goede weg zitten.

Doelstelling CO2e Rechtspersoon Cnossen Infra

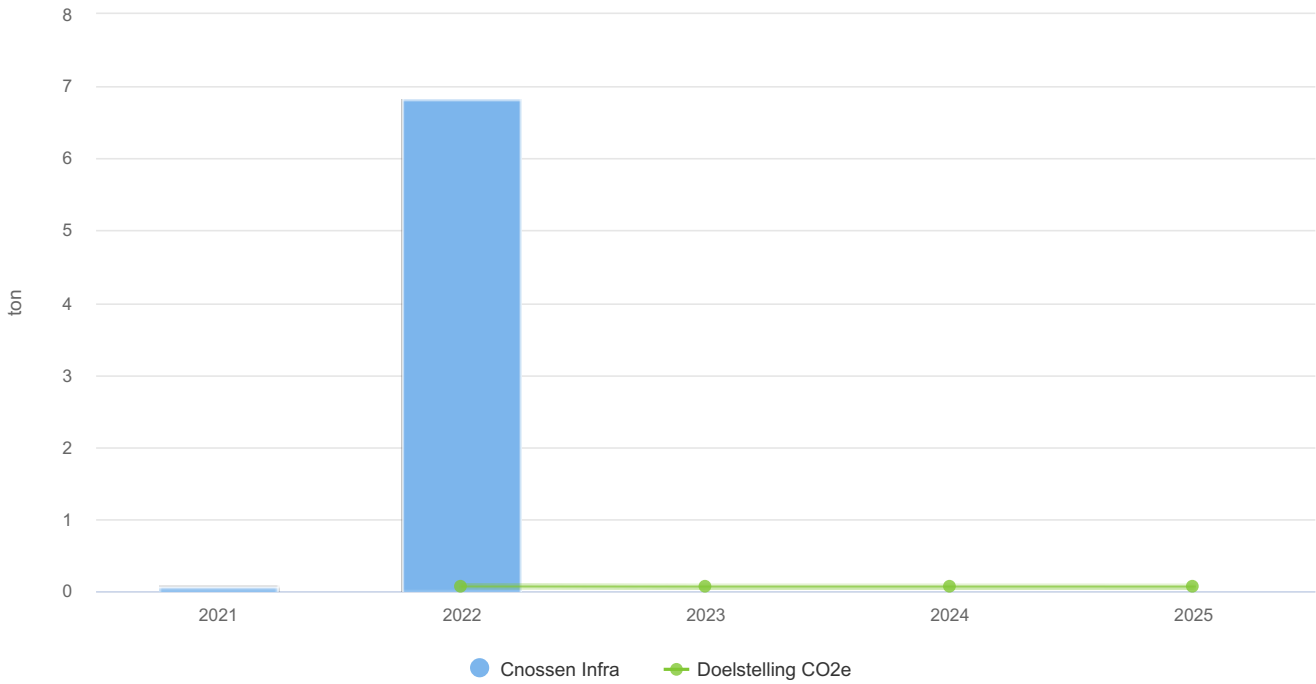
Voor jaar	Referentiejaar	Bedrijfswagens	Elektriciteit	Leasewagens	Verwarmen
2022	2021	0%	1,7%	0%	-2%
2023	2021	-5,4%	11%	-11,5%	-15%
2024	2021	-5,4%	11%	-11,5%	-15%
2025	2021	-6,5%	15%	-12,5%	-16%

Doelstellingen Scope 1 (ton)	S1 2021	S2 2021	S1 2022	S2 2022	S1 2023	S2 2023	S1 2024	S2 2024	S1 2025	S2 2025
Cnossen Infra	74,81	76,05	77,50							
Doelstelling CO2e			74,71	75,95	69,83	70,99	69,83	70,99	69,06	70,20

Doelstelling Scope 2

01-01-2021 t/m 31-12-2025

Doelstelling Scope 2 (ton)	2021	2022	2023	2024	2025
Crossen Infra	0,07	6,83			
Doelstelling CO2e		0,07	0,06	0,06	0,06

7. Maatregelen

7.1. Voortgang reductiemaatregelen

Maatregelen CO2

01-01-2022 t/m 31-12-2025

Maatregelen CO2 (ton)	2022	2023	2024	2025
Bewegingssensor TL verlichting loods	-0,01	0,00	0,00	0,00
Elektrische deelauto uitvoering	-0,04	-3,21	-3,22	-3,21
Groene stroom		-6,71	-6,75	-6,71
Infrarood panelen op kantoor	0,07	-1,59	-1,59	-1,59
LED verlichting in de werkplaats	-0,01	0,00	0,00	0,00
Rijden op juiste bandenspanning		-2,69	-5,39	-5,37
Totaal	0,00	-14,20	-16,95	-16,89

7.1.1. Maatregelen per status

Kies zelf een startmoment zoals referentiejaar of startdatum rapport.

Infrarood panelen op kantoor (Goedgekeurd)

Voor het reduceren van het gasverbruik, hebben we 7 plafondpanelen en 8 vloerpanelen aangeschaft. Deze zijn respectievelijk 700W en 300W per stuk.

Verantwoordelijke	Martin van der Werf
Registrator	Martin van der Werf
Investering	€ 1.900
Eenvoudige terugverdientijd	3 jaar en 4 maanden

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
Cnossen Infra / Aardgasverbruik	Relatief t.o.v.: 2021	01-11-2022	-3,5%
		01-01-2023	-15%
Cnossen Infra / Elektriciteitsverbruik grijs	Absoluut	01-11-2022	1.500 kWh
		01-01-2023	0 kWh
Cnossen Infra / Elektriciteitsverbruik Groen Wind	Absoluut	01-01-2023	4.380 kWh

Rijden op juiste bandenspanning (Goedgekeurd)

Door het rijden op de juiste bandenspanning is een grote besparing te realiseren op het verbruik van brandstof. Het gaat om 4% besparing. Vanaf 2023 gaan we hier actief op sturen en gaan we dit ook stimuleren.

Verantwoordelijke	Martin van der Werf
Registrator	Martin van der Werf
Investering	€ 1.000
Eenvoudige terugverdientijd	8 maanden

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
Crossen Infra / Benzineverbruik bedrijfsbussen	Relatief t.o.v.: 2021	01-01-2023	-2%
Crossen Infra / Benzineverbruik personenauto's		01-01-2024	-4%
Crossen Infra / Bio-CNG (Groengas) bedrijfsbussen			
Crossen Infra / Diesilverbruik bedrijfsbussen			
Crossen Infra / Diesilverbruik personenauto's			
Crossen Infra / Diesilverbruik vrachtauto			

Bewegingssensor TL verlichting loods (Goedgekeurd)

De verlichting in de tussenloods is aangepast. Er is een bewegingssensor geplaatst waardoor onnodige branduren worden bespaard. Het betreft 10x 2 TL lampen die hierop aangesloten zitten. Per uur verbruiken deze 2.784 watt

Verantwoordelijke	Martin van der Werf
Registrator	Martin van der Werf

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
Crossen Infra / Elektriciteitsverbruik grijs	Absoluut	25-10-2022	-83,52 kWh
		01-01-2023	0 kWh
Crossen Infra / Elektriciteitsverbruik Groen Wind	Absoluut	01-01-2023	-375,84 kWh

LED verlichting in de werkplaats (Goedgekeurd)

In de werkplaats zijn 20x2 TL buizen vervangen door LED verlichting.

Verantwoordelijke	Martin van der Werf
Registrator	Martin van der Werf

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
Crossen Infra / Elektriciteitsverbruik grijs	Absoluut	25-10-2022	-153,19 kWh
		01-01-2023	0 kWh
Crossen Infra / Elektriciteitsverbruik Groen Wind	Absoluut	01-01-2023	-1.123,39 kWh

Elektrische deelauto uitvoering (Goedgekeurd)

Door de directeur en drie uitvoerder elk een dag de deelauto toe te wijzen, gaan we besparen in brandstof en km vergoedingen.

Verantwoordelijke	Martin van der Werf
-------------------	---------------------

Registrator	Martin van der Werf		
Effecten			
Meters	Soort	Effect start op	Effect
Crossen Infra / Zakelijke km's Bestelauto	Absoluut	31-10-2022 01-01-2023	-870 km -6.380 km
Crossen Infra / Zakelijke km's personenauto's	Absoluut	31-10-2022 01-01-2023	-522 km -3.828 km
Crossen Infra / Benzineverbruik personenauto's	Absoluut	31-10-2022 01-01-2023	-41,5 liter -305 liter
Crossen Infra / Dieselverbruik personenauto's	Absoluut	31-10-2022 01-01-2023	-34,4 liter -252 liter
Crossen Infra / Elektriciteitsverbruik grijs personenauto's	Absoluut	31-10-2022 01-01-2023	115 kWh 845 kWh
Crossen Infra / Elektriciteitsverbruik grijs	Absoluut	31-10-2022 01-01-2023	345 kWh 0 kWh
Crossen Infra / Elektriciteitsverbruik Groen Wind	Absoluut	01-01-2023	2.535 kWh

Groene stroom (Goedgekeurd)

Leveranties grijze stroom in 2022 veranderen in groene stroom in 2023

Verantwoordelijke	Martin van der Werf
Registrator	Martin van der Werf

Effecten			
Meters	Soort	Effect start op	Effect
Crossen Infra / Elektriciteitsverbruik grijs	Relatief t.o.v.: 2022	01-01-2023	-100%

7.2. Medewerker bijdrage

Geen opmerkingen gevonden

8. Initiatieven

Cnossen Infra Bouwend Nederland

Lidmaatschap bij Bouwend Nederland

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2	01-01-2010	
Deelname		
Budget voor lidmaatschap Bouwend Nederland is vastgesteld op 5.000 euro		
Onderwerp		
Door lidmaatschap bij Bouwend Nederland genieten we van vele ledenvoordelen en worden met enige regelmaat een verscheidenheid aan onderwerpen onder de aandacht gebracht. Naast personeels-, salaris- en infra gerelateerde zaken, wordt duurzaamheid meer en meer een onderwerp die aan bod komt.		
Resultaten		
25-10-2022		
Bijeenkomst marktconsoltatie in Assen over Duurzaamheid		

Cnossen Infra Brandstofreductie Noordoost-Nederland

Het gezamenlijke doel van dit initiatief is het verzamelen en delen van informatie gericht op het reduceren van CO2-emissies voortkomend uit brandstofverbruik bij de deelnemende bedrijven. Hiermee worden deelnemers gestimuleerd om maatregelen te nemen die bijdragen aan deze doelstelling.

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2	25-10-2022	

Cnossen Infra De Duurzame adviseurs

Door het volgen van de heer N. Moerkerk, en het aanmelden voor de nieuwsbrieven, krijgen we met regelmaat uitnodigingen voor Webinars op het gebied van CO2-reductie.

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2	01-01-2021	
Deelname		
Het volgen is gratis, hier is dan ook geen budget aan gekoppeld		
Onderwerp		
Diverse onderwerpen komen in de aangeboden Webinars aan bod. Van duurzame oplossingen tot mobiliteit.		
Resultaten		
27-10-2022		
Webinar gevolgd "hoe behaal ik als organisatie de CO2-prestatieladder op niveau 3".		

Cnossen Infra De Duurzame Leveranciers

De Duurzame Leverancier is het platform voor organisaties die veilig en verantwoord willen ondernemen. Wij ondersteunen bedrijven, opdrachtgevers en leveranciers bij hun uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, milieu en veiligheid.

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2	01-10-2022	
Deelname		

Methodieken	Startdatum	Einddatum
De bijdrage voor het lidmaatschap is 100 euro per jaar. Dit budget is hiervoor vrijgemaakt.		
Onderwerp		
Door het lidmaatschap bij De Duurzame Leverancier gaan we minimaal 1 tot 2 keer per jaar deelnemen aan relevante en interessante (online) bijeenkomsten op het gebied van CO2-reductie.		
Resultaten		
01-10-2022		
Lidmaatschap aangegaan bij Duurzame Leverancier		

Cnossen Infra Milieubarometer

Ben je op zoek naar een manier om de CO₂- en milieu-impact in kaart te brengen? Dat kan met de Milieubarometer, een zeer gebruiksvriendelijk online monitoringsinstrument. Met de Milieubarometer beantwoord je vragen rondom milieu en duurzaamheid zelf

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2	01-10-2022	
Deelname		
Budget voor dit initiatief is vastgesteld op 200 euro per jaar		
Onderwerp		
Met de milieubarometer gaan we gebruik maken van de rapportagemogelijkheden omtrent CO2. De tool zal worden gebruikt om het management op de hoogte te brengen van de CO2-uitstoot en zal worden gebruikt in diverse andere rapportages. Ook kan de tool worden gebruikt als ondersteuning bij bijvoorbeeld Toolboxmeetings.		
Resultaten		
01-10-2022		
Vanaf heden zijn we lid van de "Milieubarometer" van Stimular.		

Cnossen Infra MVO Nederland

Lidmaatschap MVO Nederland

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2	01-01-2021	
Deelname		
Budget voor dit initiatief is vastgesteld om 600-700 euro per jaar		
Onderwerp		
Door deelname aan MVO Nederland kan Cnossen Infra jaarlijks deelnemen aan tal van events, webinars en overige online meetings. Hierdoor wordt het netwerk vergroot en wordt de kennis m.b.t. MVO en CO2 reductie op peil gehouden. Deelname aan MVO Nederland behelst diverse onderwerpen. Van CO2-reductie tot Maatschappelijk Verantwoord ondernemen en van Duurzaamheid tot Circulair Ondernemen		
Resultaten		
30-11-2022		
Deelname aan "De Partner Meet-Up".		

Cnossen Infra Zelfvoorzienende schaftketen

Samen met de Provincie Fryslan en Staatsbosbeheer is in 2020 begonnen met dit initiatief. Samen met partner Verno Verhuur is gekeken naar de mogelijkheden om een directiekeet te plaatsen met zonnepanelen. Op deze manier is een directiekeet niet meer afhankelijk van voorzieningen op de plaats van een project, maar kan het zelf de benodigde energie opwekken. Dit initiatief is verder doorgezet naar de kleinere schaftketen. Samen met Brouwer Nijkerk is gekeken naar het ontwikkelen van schaftwagens met zonnepanelen en een accupakket om de opgewekte energie op te slaan.

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2	01-01-2020	
Deelname		
Budget voor dit initiatief is gesteld op 50.000 euro		
Onderwerp		
Samen met partner Brouwer Nijkerk (en later Wattsun) schaftwagens ontwikkelen om zelfvoorzienend te zijn op de bouwplaats.		
Resultaten		
20-08-2020		
In het geval van positieve ervaringen is het streven om de kantoorunits meer en meer van zonne-energie te voorzien. Dit zal na afloop van het project worden meegenomen in de evaluatie.		
13-10-2020		
Het project in Oudega is afgerond en de directieket wordt teruggebracht naar de zaak. Op basis van het gebruik van de zonnepanelen, is er een oriënterend gesprek geweest tussen de heer Van der Wiel en de vertegenwoordiger van Verno Sneek. De heer Van der Wiel heeft aangegeven dat er bij het systeem nog ruimte is voor verbetering en heeft aangeboden om op korte termijn gezamenlijk te evalueren en eventuele aanpassingen te bespreken. Verno heeft hier positief op gereageerd.		
11-10-2021		
In navolging van de directieket met zonnepanelen, is Harm van der Wiel gaan kijken naar de mogelijkheden om ook de kleine schaftketen te voorzien van Zonnepanelen. Hierin is in eerste instantie een partner gezocht in Brouwer Schaftwagens te Nijkerk. Gezamenlijk onderzoeken zij de mogelijkheden om schaftketen uit te rusten met zonnepanelen.		
10-01-2022		
Na diverse overleggen zijn er twee nieuwe schaftwagens aangeschaft bij Brouwer te Nijkerk. Deze schaftwagens zijn voorzien van zonnepanelen en opslagaccu. Dit betekent dat de schaftwagens grotendeels zelfvoorzienend kunnen draaien op de bouwplaats. Ook heeft Harm van der Wiel gesprekken gevoerd met de firma Wattsun te Arnhem. Wattsun levert accupakketten waarmee elektrisch gereedschap kan worden gedraaid/opgeladen op de bouwplaats. Ook kan deze in combinatie met zonnepanelen geplaatst worden in schaftwagens. Gezamenlijk gaan Harm van der Wiel en de firma Wattsun kijken naar het inbouwen van een dergelijk systeem in de bestaande schaftwagens.		
15-04-2022		
De bestelde schaftwagens van Brouwer Nijkerk zijn geleverd. Deze zullen na bestickering in gebruik worden genomen.		
12-10-2022		
Harm van der Wiel is in gesprek met zowel Brouwer Nijkerk als de firma Wattsun om op korte termijn 2 nieuwe schaftwagens te kopen. Dit zullen normale schaftwagens worden zonder zonnepanelen, welke dan door de firma Wattsun worden omgebouwd. De verwachting is dat de schaftwagens voor het einde van 2022 zullen worden geleverd. Daarna zullen de inbouwacties worden ingepland.		

8.1. Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Crossen Infra wil op de hoogte blijven van initiatieven en hierin deelnemen. In het bijzonder worden initiatieven gekozen waar zij als bedrijf, haar medewerkers- onderaannemers en overige ketenpartners, een economisch-, maatschappelijk- en/of duurzaam belang bij heeft. Daarnaast wil Crossen Infra initiatieven van sector- en ketenpartners actief blijven volgen, zodat ontwikkelingen waaraan in de toekomst kan worden deelgenomen, nauwkeurig worden gevolgd.

Initiatief	Aanvullende informatie	Acties
Overheid	Overheden gaan steeds duurzamer inkopen	Wij houden initiatieven en subsidies in de Gemeenten in Friesland, Groningen en Noord-Holland in de gaten m.b.t. onze uit te voeren werkzaamheden in deze regio's.

Duurzaam GWW	Focus ligt op duurzaamheid in het aanbestedingsproces	www.duurzaamgww.nl Diverse doelstellingen en kansen zijn opgesteld t.a.v. Energie, Klimaat, Materialen en grondstoffen, Water en bodem, Natuur en ruimte en Leefomgeving. Concrete projecten volgen.
Duurzaam Fryslân		www.fryslan2040.nl Website in de gaten houden; 2 sporen met activiteiten. O.a. biogasrotonde, energiecoöporatie en mest vergisting.
Gemeenteraad Den Helder		www.gemeenteraad.denhelder.nl/Organisatie/De-raadswerkgroepen/Werkgroep-Duurzaam-Den-Helder Bij projecten/aanbesteding ontwikkeling volgen.
CO ₂ -reductie in de GWW sector		www.linkedin.com Ontwikkelingen volgen
De Duurzame Adviseurs		www.deduurzameadviseurs.nl Thijs Lindhout en Nick van Moerkerk Twitter @ThijsLindhout & @NickvMoerkerk
MVO consultants		www.mvoconsultants.nl Twitter @NickvMoerkerk
RWS	RWS hanteert de CO ₂ -Prestatieladder op alle GWW projecten vanaf 1 januari 2013	www.rijkswaterstaat.nl/zakelijk/duurzaam/ Initiatieven volgen m.b.t. walbeschoeiing projecten.
Groen Gas		www.groengas.nl Initiatieven volgen m.b.t. leveringen groen gas
Rijksoverheid	Informatie met mogelijkheden en projecten waarop subsidies kan worden verkregen	www.rijksoverheid.nl Duurzaam m.b.t. Bio-, wind en zonne-energie.
Groene Courant		www.groenecourant.nl Lid van nieuwsbrief met diverse initiatieven in NL. Nieuwsbrief wordt iedere week ontvangen en gelezen.
SKAO	Initiatief CO ₂ -Prestatieladder	www.skao.nl Nieuwsbrief wordt maandelijks ontvangen
Urgenda	Urgenda is de organisatie voor duurzaamheid en innovatie die Nederland, samen met bedrijven, overheden en particulieren, sneller duurzaam wil maken	www.urgenda.nl Twitter @urgenda